

Mən fəxr edirəm ki, Bakı Dövlət Universitetinin məzunuyam...

Ümummilli Lider HEYDƏR ƏLİYEV

Qəzet 1929-cu ildən nəşr olunur. Təsisçi: Bakı Dövlət Universiteti

26 fevral 2021-ci il

BAKİ UNIVERSİTETİ

MİLLİ TƏRƏQQİ ELM VƏ TƏHSİL OCAĞINDAN BAŞLAYIR

Azərbaycan
Gəncləri Günü
qeyd olunub

→ Səh.3

Lütfi Zadənin 100
illik yubileyinə həsr
olunmuş növbəti
tədbir keçirilib

→ Səh.3

Xalq yazıçısı Çingiz
Abdullayevlə BDU
tələbələri görüşdü

→ Səh.3

Akademik Zahid
Xəlilovun
xatirəsinə

→ Səh.4

"BDU könüllüləri"
qaliblər sırasında

→ Səh.6

Dünya Xərçəng
Gününə həsr
olunmuş tədbir
keçirilib

→ Səh.6

O, yaddaşlara
xeyirxahlığı ilə
həkk edildi

→ Səh.7

"İlin gənc alimi"
müsabiqəsinin
qalibləri açıqlandı

→ Səh.7

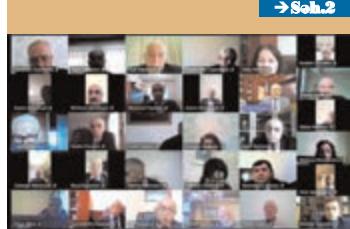
21 fevral -
Beynəlxalq Ana
Dili Günüdür

→ Səh.8

BDU-nun Himayəcilər
Şurasının icası keçirilib

→ Səh.2

Elmi Şuranın onlayn
icası keçirilib

→ Səh.3

"Qadınlar və qızlar
elmdə"

→ Səh.3

BDU kollektivi şəhid
məzununun ailəsini
ziyarət edib

→ Səh.5

BDU-nun ənənəvi
dərslərə gələn
tələbələri: hamınız xoş
gördük!

→ Səh.5

BDU-da "Xocalı soyqırımının tarixi, siyasi və hüquqi aspektləri" mövzusunda Beynəlxalq elmi konfrans keçirilib

Fevralın 24-də Bakı Dövlət Universitetində "Xocalı soyqırımının tarixi, siyasi və hüquqi aspektləri" mövzusunda onlayn beynəlxalq elmi konfrans keçirilib. Elmi konfransda BDU-nun professor-müəllim heyəti, doktorant, magistrant və tələbələri iştirak edib.

Faciə qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildikdən sonra çıxış edən BDU-nun rektoru Elçin Babayev Xocalı soyqırımının erməni işgalçlarının xalqımıza qarşı apardığı etnik təmizləmə və soyqırımı siyasetinin ən qanlı səhifəsində biri olduğunu bildirib. Rektor qeyd edib ki, Ermənistən silahlı qüvvələri bütün beynəlxalq hüquq normallarına zidd olaraq, keçmiş sovet ordusunun Xankəndi şəhərində yer-

ləşən 366-cı motoatıcı alayıının şəxsi heyətinin iştirakı ilə gecə saatlarında şəhərə hücum edərək azərbaycanlılara qarşı soyqırım aktını tövərətmüşdir. Soyqırımı nəticəsində 613 nəfər dinc əhali, o cümlədən 63 uşaq, 106 qadın öldürilmiş, 8 ailə bütünlükə məhv edilmiş, 487 nəfər yaralanmışdır. 1275 nəfər dinc sakın girov götürülmüşdür ki, onların 150-sinin taleyi hələ də məlum deyil.

Rektor Xocalı soyqırımına Ümummilli Lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə siyasi-hüquqi qiymət verildiyini diqqətə çatdıraraq bildirib ki, bu gün Xocalı həqiqətlərinin dünyada soyqırımı aktı kimi tanınması üçün Azərbaycan dövləti bütün zəruri addımları atır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham

Əliyev tərəfindən Xocalı soyqırımının beynəlxalq aləmdə bütün dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilir. 2008-ci ildən Heydər Əliyev Fonduun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq təbliğat-təşviqat kampaniyasına başlanılması bu istiqamətdə atılmış ən vacib addımlardandır. Xocalı faciəsi Azərbaycan tarixində, xalqımızın yaddaşında dərin iz qoyub. 29 il ötməsinə baxmayaraq faciənin acısı hələ də qəlbimizdə yaşayır. Bu faciənin unudulmaması və tarixi həqiqətlərin gənc nəsillərə çatdırılması hər kəsin, hər birimizin vətəndaşlıq borcudur.

(Ardı səh. 2)

BDU-da “Xocalı soyqırımının tarixi, siyasi və hüquqi aspektləri” mövzusunda Beynəlxalq elmi konfrans keçirilib

(əvvəli 1-ci səhifədə)

E.Babayev Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən müharibəsində müzəffər ordumuzun parlaq qələbəsi və əzəli torpaqlarımızın işgaldan azad olunması münasibətlə iştirakçıları təbrik edərkən xalqımızın haqqı savaşının Azərbaycan tarixinə qızıl hərflərlə yazılın mərhələ olduğunu bildirib. Bu gün şanlı ordumuzun torpaqlarımızın keşiyində qəhrəmanlıqla dayandığını, düşmən təcavüzüne layiqli cavab verən gücə sahib olduğunu vurgulayıb. Bu gün müstəqil Azərbaycan dövlətinin gündən-günə inkişaf edib möhkəmlənməsinin Xocalı soyqırımı kimi faciələrin bir dəha baş verməməsi üçün ən etibarlı təminat olduğunu diqqətə çatdırıb.

Daha sonra İstanbul Universitetinin professoru Cüneyt Yüksel "Xocalı soyqırımı və pozulan insan hüquqları beynəlxalq hüquq perspektivində", BDU-nun Azərbaycan tarixi (humanitar fakültələr üzrə) kafedrasının professoru Nuru Məmmədov

Dünyada qəbul olunmuş beynəlxalq konvensiyalar, ümuməşəri qanunlar Xocalı faciəsi kimi soyqırımları pişləyir, yolverilməz olduğunu bildirirlər. Azərbaycan xalqı 1948-ci il 9 dekabr "Soyqırım cinayətinin xəbərdarlıq edilməsi və cəzalandırılması" konvensiyasını rəhbər tutaraq, Ermənistan Respublikasına qarşı BMT-nin Beynəlxalq məhkəməsində iddia qaldırmaq üçün bütün hüquqi əsaslara malikdir.

"Xocalı soyqırımı: səbəb və nəticələri", Yeni Türkiye Strateji Araşdırma Merkezinin başqanı, professor Kamal Çiçek "Hocalı soyqırımının tarihsel arka planı", Türkiye Respublikasının İstanbul Universitetinin professoru Mustafa Budak "Türk matbuatında Hocalı soyqırımı ve Türkiyənin siyaseti", BDU-nun Hüquq fakültəsinin dekanı, professor Əmir Əliyev "Xocalı soyqırımına görə beynəlxalq hüquqi məsuliyyət", Pakistan İslam Respublikasının CUI-COMSATS Universitetinin professoru Aqeela Asif "Khojaly Genoside and Kashmir issue - violation of human rights", BDU-nun Diploma-

tiya və müasir integrasiya kafedrasının dosenti Təranə Tağıyeva "Xocalı soyqırımı - insanlıq tarixinin növbəti qara ləkəsi kimi" mövzusunda məruzə ilə çıxış ediblər. Çıxışlarda Xocalı hadisəsinin səbəbləri və nəticələri, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinin, insan hüquq və azadlıqlarının kobudcasına pozulması, ölkə daxilində və xaricdə Xocalı soyqırımı dünyaictimaiyyətinə çatdırmaq istiqamətində görülən işlər barədə ətraflı məlumat verilib.

Konfransda BDU-nun əməkdaşı Lalə Hüseynzadənin Xocalı faciəsinə həsr etdiyi qum kompozisiyası nümayiş etdirilib.

“Xocalı faciəsi - insanlığa qarşı törədilmiş bəşəri cinayət”

Fevralın 26-da Bakı Dövlət Universitetində Xocalı soyqırımının 29-cu ildönümündə həsr olunmuş "Xocalı faciəsi - insanlığa qarşı törədilmiş bəşəri cinayət" mövzusunda onlayn dəyirmi masa keçirilib.

Tədbir başlamazdan əvvəl Xocalı soyqırımı qurbanlarının, eləcə də Azərbaycanın azadlığı, ərazi bütövlüyü və dövlət müstəqilliyi uğrunda canlarını fədə etmiş bütün şəhidlərin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Rector Elçin Babayev deyib ki, Ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən əsası qoyulan, Prezident İlham Əliyev tərəfinən uğurlu siyaset nəticəsində xalqımızın yaşadığı məhrumiyyətlər geridə qalıb, Azərbaycan xalqı qalib xalqa çevrilib. Xocalı faciəsinə həsr olunmuş tədbirlər bu il başqa əhval-ruhiyyədə - qalib ölkənin vətəndaşları kimi keçirilir. Xocalıda və digər torpaqlarımızda erməni təcavüzkarlarının vəhşicəsinə həyata keçirdiyi soyqırırim aktları nəticəsində həlak olan həmvətənlərimizin qisası siyaset meydani ilə yanaşı, döyüş meydanında da alındı. Xocalı şəhidlərimizin ruhu bugün sakitdir, şaddır. Cənab Pre-

zidentin dediyi kimi – Xocalı qurbanlarının da qanı ikinci Qarabağ müharibəsində alınıb.

Daha sonra Azərbaycan Respublikasının Rusiya Federasiyasındaki fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Polad Bülbüloğlu, İsrailin "The Jerusalem Post" qəzeti-nin siyasi şərhçisi, siyasi analistik Arye Qut, Moldova Respublikasının İctimai Palatasının sədri, Moldova Vəkillər Kollegiyasının üzvü Aureliya Qriqoriu, Milli Məclisin deputati Elman Məmmədov, Milli Məclisin deputati, BDU-nun kafedra müdürü Anar İsgəndərov, BDU-nun Tarix fakültəsinin dekanı vəzifəsini icra edən, professor İbrahim Zeynalov, Xocalı özünü müdafiə batalyonunun komandiri, Milli Qəhrəman Tofiq Hüseynovun nəvəsi – BDU-nun Hüquq fakültəsinin tələbəsi Məxmər Ələkbərzadə Xocalı soyqırımı, mənfur erməni silahlılarının törtəndiyi bəşəri cinayət haqqında çıxış ediblər. Çıxış edənlər ermənilərin Azərbaycan xalqına qarşı törətdikləri kütləvi cinayətlərdən biri olan Xocalı soyqırımının məqsədi, səbəb və nəticələri, faciənin miqyası ilə bağlı bir çox tarix faktları diqqətə çatdırıblar.

BDU-nun Himayəcilər Şurasının iclası keçirilib

2021-ci il 29 yanvar tarixində Bakı Dövlət Universitetinin Himayəcilər Şurasının iclası keçirilib. Himayəcilər Şurasının sədri, Azərbaycan Respublikasının təhsil naziri Emin Əmrullayevin sədrliyi ilə keçən iclasda suranın üzvləri - Azərbaycan Respublikasının nəqliyyat, rəbitə və yüksək texnologiyalar naziri Rəşad Nəbiyev, xalq yazıçısı Elçin Əfəndiyev, AMEA-nın vitse-prezidenti akademik İsa Həbibbəyli, Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzinin idarə Heyətinin sədri Fərid Şəfiyev və BP-nin Yaxın Şərq və Xəzər ölkələrində kommunikasiya və təşviqat üzrə vitse-prezidenti Bəxtiyar Aslanbəyli iştirak edib.

Iclasda BDU-nun rektoru Elçin Babayev məruzə ilə çıxış edərək 2020-ci ildə BDU-da təhsil, elm, innovasiyalar, sosial layihələr, beynəlxalq əməkdaşlıq sahəsində görülmüş işlər haqqında məlumat verib. Rektor BDU-da COVID-19 pandemiyasının yaratdığı çətinliklərə baxmayaraq, 2020-ci ildə tədris prosesinin təşkili, beynəlxalq iki diploma programlarının fəaliyyətə başlaması, xarici mütəxəssislərin BDU-da tədris prosesinə cəlb olunması,

yeni akademik mühitin yaradılması, elmi fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi, əməkdaş və tələbələrin sosial rifahının qorunması istiqamətində görülmüş işlər haqqında məruzə edib.

Rektor BDU-da tələbə, magistrant və doktorantların bilik və bacarıqlarının artırılması üçün yaradılmış mühitin getdikcə təkmilləşdirilməsi, yeni təlim texnologiyalarının tədris prosesinə tətbiqi istiqamətində, eləcə də, kollektivin əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində ardıcıl tədbirlər görüldüyü qeyd edərək, bunu ölkəmizdə aparılan sosial siyasetin, son illər elm və təhsil sahəsində həyata keçirilən çoxşəxəli siyasetin məntiqi nəticəsi olduğunu diqqətə çatdırıb. Iclasda pandemiya dövründə

BDU-nun əməkdaş və tələbələrinin sağlamlığının qorunması istiqamətində uğurlu təcrübəsi, Vətən mühərribəsi dövründə BDU-nun professor-müəllim və tələba heyətinin informasiya cəbhəsində fəal mübarizə aparması, müxtəlif miqyaslı sosial layihələrdə BDU kollektivinin fəal iştirakı və s. haqqında geniş məlumat verilib.

Universitetin 5.0. inkişaf strategiyası, əsas hədəfləri, tədqiqat universiteti statusu almaq istiqamətində atılan addımlar, 2021-ci ildə perspektivdə duran məsələlər də iclasda müzakirə olunub. Himayəcilər Şurasının üzvləri BDU-nun goləcək fəaliyyətinə dair öz mülahizələrini bildirərək tekliflərlə çıxış ediblər.

Azərbaycan Gəncləri Günü qeyd olunub

Bakı Dövlət Universitetində 2 Fevral - Azərbaycan Gəncləri Günü həsr olunmuş onlayn tədbir keçirilib.

Moderator, BDU-nun sosial məsələlər, tələbələrlə iş və icimaiyyətlə əlaqələr üzrə prorektoru Əliş Ağamirzəyev dəyirmi masanı giriş sözü ilə açaraq gəncləri əlamətdar gün münasibətlə təbrik edib, ölkəmizin icimai həyatında gənclərin fəal rol oynadığını bildirib.

Tədbir iştirakçılardan salamlayan BDU-nun rektoru Elçin Babayev ölkəmizdə Gənclər Günü qeyd edilməsinin, bu sahədə dövlət siyasetinin formalşdırılmasının Ümummilli Lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olduğunu vurgulayıb. Rektor hələ sovet dövründə Azərbaycan gənclərinin nüfuzlu ali məktəblərdə təhsil almäsinda, uğurlu karyeraya nail olmalarında Heydər Əliyevin xüsusi əməyinin olduğunu qeyd edərək bu siyasetin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyinə diqqət çəkib.

E.Babayev qeyd edib ki, hər bir ölkədə gənclər cəmiyyətin aparıcı qüvvəsidir. Yarandığı gündən ölkəmizin bütün həyatında misilsiz xidmətlər göstərən Bakı Dövlət Universiteti bu gün də ölkənin icimai-siyasi və mədəni həyatında fəal iştirak edən, dövlətçiliyin daha da möhkəmləndirməsinə, milli şür və düşüncə tərzinin formalşamasına önemli töhfələr verən, vətənpərvərlik ruhunda təriyə edilən yüksəkxitəsləti mütəxəsis-gənclər yetişdirir. Dövlətin

gənclərə diqqət və qayğı göstərməsi Azərbaycan gəncliyində öz gücünə, istedadına inam hissini artırır.

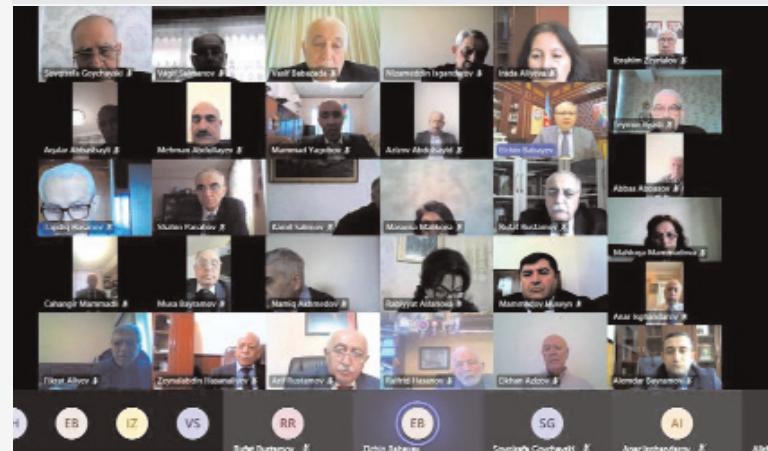
Rektor 44 günlük Vətən mühərribəsində Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi ilə xalqımıza parlaq qələbə sevincini yaşıdan, canı və qanı bahasına ən yeni tarix yazaraq əzəli torpaqlarımızı işgaldən azad edən qəhrəman övladlarını da xüsusi xatırlayıb. Azad edilən torpaqlarımızda görüləcək quruculuq-abadlıq işlərində, doğma diyarımızın yenidən çiçəklənməsində gənclərimizin də iştirakının mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini vurgulayıb.

Sonra gənclər və idman nazirinin müavini Fərhad Hacıyev, Gənclər Fonduñun icraçı direktorunun müavini Orxan Ərəbov, millət vəkilləri Sevinç Fətəliyeva və Şahin Seyidzadə, Azərbaycan Tələbə Gənclər Təşkilatları İttifaqının sədri Pərviz Mirləmli, BDU-nun Hüquq fakültəsinin məzunu, Vətən mühərribəsinin könüllü iştirakçısı Qəfər Nəzərov, Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin tələbəsi Fidan Həsənova çıxış edərək tələbə-gəncləri təbrik ediblər.

Tədbirin sonunda BDU-nun elan etdiyi 2 Fevral - Azərbaycan Gəncləri Günü həsr olunmuş "İlin gənc alimi" müsabiqəsinin qalibləri elan olunub.

Fevralın 23-də Bakı Dövlət Universiteti Elmi Şurasının onlayn iclası keçirilib. İclasda BDU-nun rektoru Elçin Babayev 2020-ci ildə BDU-nun fəaliyyəti haqqında geniş məruzə ilə çıxış edib. Rektor Universitetin təhsil, elm, innovasiyalar, sosial məsələlər, beynəlxalq əlaqələr və təsərrüfat sahələrində görülmüş işlər və perspektiv planlar, qarşıda duran vəzifələr barədə şura üzvlərini məlumatlandırib.

2020-ci ildə BDU-da tədrisin təşkilində əldə olunan uğurlar, Universitet alımlarının elmi nailiyyətləri, elmi-tədqiqatların nəticələri, keçirilmiş onlayn elmi konfrans, ustad dərsləri, elmi seminarlar, xarici universitetlərlə əməkdaşlıq, pandemiya

dövründə Universitetin həyata keçirdiyi sosial layihələr, tələbə təşkilatlarının fəallığından bəhs edən rektor Vətən müharıbəsi dövründə BDU alımlarının

informasiya cəbhəsində fəaliyyəti, BDU-nun həyata keçirdiyi akademik layihələr haqqında da ətraflı bəhs edib. BDU-da innovasiyaların dəstəklənməsi

sahəsində fəaliyətin genişləndirilməsi, ikili diplom programları, BDU-nun beynəlxalq əməkdaşlıq və əlaqələri, tədris prosesinin elmi tədqiqatlar və istehsalatla əlaqələndirilməsi, elm və təhsilin sənayeyə integrasiyasının gücləndirilməsi, tələbə, magistrant və doktorantlarda tədqiqatlılıq və peşə fəaliyyəti üçün zəruri olan praktiki bilik, bacarıq və vərdişlərin formalasdırılması, elmi işçilərin növbəti attestasiyadan keçirməsinin də qarşıda duran vacib məsələlərdən olduğunu diqqətə çatdırıb.

Elmi Şurada həmçinin bir sıra vacib məsələlər də müzakirə

olunub. 2021-ci ilin Azərbaycanda Nizami Gəncəvi ili elan olunması ilə əlaqədar Azərbaycan dilinin saflığının qorunması və dövlət dilindən istifadənin daha da təkmilləşdirilməsi istiqamətində, eləcə də Lütfi Zadənin 100 illik yubileyi ilə əlaqədar BDU-da keçiriləcək Tədbirlər Planının hazırlanması üçün komissiyaların yaradılması haqqında qərar qəbul edilib.

BDU-nun 2021-ci il üçün nəşr planı da müzakirə edilib.

Şura həmçinin Vətən mühəribəsinin iştirakçısı olmuş alt qruplarda təhsil alan BDU tələbələrinin ödənişlərinin BDU büdcəsindən ödənilməsi haqqında da qərar qəbul edib.

BDU “Yaşat” Fonduna 50 000, Qarabağ Dirçəliş Fonduna 100 000 manat ianə etdi

Bakı Dövlət Universitetinin fevralın 4-də keçirilən iclasında rektor Elçin Babayev Elmi Şura üzvlərini bir daha tarixi qələbəmiz münasibətilə təbrik edərək, 44 günlük Vətən mühəribəsi, ərazilərimizin işğaldan azad olunmasından söz açaraq Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müzəffər Azərbaycan ordusunun zəfərinin tariximizin ən parlaq səhifələrində olduğunu qeyd edib. O, vətən mühəribəsində qazanılan

parlaq qələbənin ölkənin uğurlu inkişafının nəticəsi olduğunu vurgulayaraq Azərbaycanın bu möhtəşəm zəfərinin Ali Baş Komandanın müdrik qərarları, rəşadətli ordumuzun gücü və xalqımızın sarsılmaz həmrəyliyi sayəsində qazandığına diqqət çəkib. Rektor E.Babayev Vətən mühəribəsi dövründə müəllim və tələbələrin informasiya mühəribəsində fəal iştirak etməsindən danışb, mühəbədə iştirak edən BDU-nun məzun və tələbələrindən söz açıb, şəhidlərinin xa-

tirəsinin daima əziz tutulacağını vurgulayıb.

Elmi Şuradan iclasında ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda döyüslərdə yaralananların və şəhid ailələrinin təminatına dəstək məqsədi ilə yaradılan YAŞAT Fonduna 50 min manat və işğaldan azad edilmiş ərazilərdə dayanıqlı məskunlaşma üçün müasir və layiqli həyatın təmin edilməsi, bütün sahələrdə quruculuq-bərpa və abadlıq işlərinin aparılması, habelə təhlükəsiz yaşayışın,

səmərəli fəaliyyətin və rifahın davamlı artmasına dəstək məqsədilə yaradılmış Qarabağ Dirçəliş Fonduna 100 min manat ianə edilməsi haqqında qərar qəbul edilib.

BDU tələbələri xalq yazıçısı Çingiz Abdullayevlə görüşdü

BDU Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin (THİK) təşkilatçılığı ilə “Gənc İntellektuallar Məktəbi” layihəsi çərçivəsində fevralın 5-də xalq yazıçısı Çingiz Abdullayevlə onlayn görüş keçirilib.

Görüşü giriş sözü ilə açan BDU THİK sədri Hacıbaba Mustafayev tanınmış yazıçı Çingiz Abdullayevi salamlayıb və ona dəvəti qəbul etdiyi üçün təşəkkürünü bildirib. Tədbirin moderatoru BDU Jurnalistika fakültəsinin sosial məsələlər və tələbələrlə iş üzrə dekan müavini Samir Mirzəyev THİK xəttilə keçirilən müxtəlif layihələr, o cümlədən “Gənc İntellektuallar Məktəbi” barədə məlumat verərək, layihənin əsas məqsədinin tələbə-gənclərin intellektual səviyyələrinin yüksəldilməsi olduğunu vurgulayıb. O, görüşün baş tutduğu günün bir neçə əlamətdar hadisə ilə yadda qaldığını, o cümlədən Beynəlxalq Kitab Bağışlama Günü olduğunu qeyd edib. Məhz belə bir gündə Azərbaycanın Xalq Yazıçısı Çingiz Abdullayevlə Bakı Dövlət Universitetinin birinci kurs tələbələrindən bir qrupunun görüşünün rəmzi mənə daşıdığını diqqətə çatdırıb.

Sonra xalq yazıçısı Çingiz Abdullayev öz həyat və yaradıcılığının maraqlı məqamları, həyat təcrübəsi haqqında danışb, Azərbaycan və dünya ədəbiyyatından nümunələr götərib, bədii ədəbiyyatla bağlı fikirlərini bölüşüb, özünü də Bakı Dövlət Universitetinin Hüquq fakültəsinin məzunu olmasından məmənunluqla bəhs edib. O, gənclərin intellektual inkişafı üçün kitab oxumağın xüsusi əhəmiyyət daşıdığını bildirib.

Sonda Ç.Abdullayev tələbələrin çoxsaylı suallarını cavablandırıb.

2021-ci il 11 fevral tarixində Sosial elmlər və psixologiya fakültəsi və Biologiya fakültəsinin birgə təşkilatçılığı ilə “Elmin inkişafında Bakı Dövlət Universitetinin qadın müəllimlərinin rolü” mövzusunda seminar keçirib.

Tədbirdə Fəlsəfə tarixi və mədəniyyətşünaslıq kafedrasının müdürü professor Rəbiyyət Aslanova “Qadınlar və qızlar elmdə” Beynəlxalq gününün əhəmiyyətindən bəhs edib. Daha sonra Psixologiya kafedrasının professoru Elnərə Şəfiyeva cəmiyyətin inkişafında qadın alımların rolü, Biologiya fakültəsinin professoru Hökümə Quliyeva biologiya elmləri sahəsində çalışmış görkəmli elm xadimləri haqqında, dosent Sevda Tahirli Azərbaycanda elmin inkişafında xüsusi rolü olan qadın alım və müəllimlərdən, onların gənc nəslin formalaşmasında əvəzsiz xidmətlərindən söz açıb.

“Qadınlar və qızlar elmdə”

Lütfi Zadənin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş növbəti tədbir keçirilib

Fevralın 11-də Mexanika-riyaziyyat fakültəsi BDU Tələbə Gənclər Təşkilatının (TGT) təşkilatçılığı ilə dünya şöhrətli alim Lütfi Zadənin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş onlayn tədbir keçirilib.

Mexanika-riyaziyyat fakültəsi TGT-nin sədr müavini Sevinc Pənahova tədbirdə adı dünyanın elm tarixine qızıl hərflərlə həkk olunmuş Lütfi Zadənin həyatı, fəaliyyəti, elmi tədqiqatları və kəşfləri haqqında çıxış edərək məşhur alimin tədqiqatlarının dünya elminə verdiyi töhfələrdən bəhs edib.

Tələbələrin çıxışlarında alimin ardıcıl tədqiqatlarının nəticəsi olaraq irəli sürdüyü qeyri-səlis məntiq nəzəriyyəsinin müxtəlif elm sahələrinin inkişafına təkan

verdiyi vurgulanıb. Bu nəzəriyyənin yeni intellektual texnologiyalara güclü təsir göstərdiyi, müasir idarəetmə və informasiya-kommunikasiya sistemlerinin əsaslarının formalasdırılmasında mühüm rol oynadığı bildirilib.

Tədbirdə Lütfi Zadəyə həsr olunmuş fotoslayd və videoçarx nümayiş etdirilib.

Tədbirin sonunda Lütfi Zadənin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş məntiq müsabiqəsinin qalibləri (Qəniyeva Leyla Elçin qızı - Mexanika-riyaziyyat fakültəsi; Riyaziyyat müəllimliyi ixtisası, I kurs, Əmirova Aysel - Mexanika-riyaziyyat fakültəsi, Riyaziyyat müəllimliyi ixtisası I kurs tələbəsi) müəyyən edilib. Qaliblərə Tələbə Gənclər Təşkilatının sertifikatı təqdim edilib.

Akademik Zahid Xəlilovun xatirəsinə

Zahid İsmayılov oğlu Xəlilov 14 yanvar 1911-ci ildə Tiflis quberniyasının Ekaterinenfeld nahiyəsinin (indiki Bolnisi rayonu) Saracılı kəndində anadan olmuşdur. Orta məktəbi və Türk Pedaqoji Texnikumunu Tiflisdə bitirdikdən sonra 1929-cu ildə Bakı Dövlət Universitetinin riyaziyyat şöbəsinə daxil olmuş, 1930-1934-cü illərdə Universitet bağlandıqna görə ali təhsilini Azərbaycan Pedaqoji İnstitutunda başa vuraraq yenidən Tiflisə qaytmış və Dəmir yolun Nəqliyyatı Mühəndisləri İnstitutunda işləmişdir.

1937-ci ildə Tiflisdə Riyaziyyat İnstitutunun aspiranturasına daxil olmuş, 1940-ci il aprelin 22-də Tbilisi Dövlət Universitetində məşhur riyaziyyatçı, professor S.Berqmanın rəhbərliyi altında "Kleb məsələsi və onun ümumişəşməsi" mövzusunda dissertasiya işini müdafiə edərək Qafqaz türkləri arasında ikinci (İbrahim İbrahimovdan sonra) fizika-riyaziyyat elmləri namizədi - alimlik dərcəsi alan şəxsdir.

Elə həmin ildə Azərbaycan Dövlət Universitetinə dəvət olunub. Beləliklə, o, ömrünü həmişəlik Azərbaycan və onun elmi ilə bağlılaşmışdır. 1942-ci ildə SSRİ EA-nın Azərbaycan filialına keçmiş, 1945-ci ildə Azərbaycan Elmlər Akademiyası yarandıqda isə onu fizika və riyaziyyat sektorlarının rəhbəri təyin olunmuşdur. Z.Xəlilov 1946-ci ildə "Sərhəd məsələlərinin parametrdən asılılığının tədqiqi" mövzusunda dissertasiyasını müdafiə edərək 35 yaşında Azərbaycanın ilk fizika-riyaziyyat elmləri doktoru olmuşdur.

Artıq 1950-ci illərin əvvəllərində başlayaraq Zahid Xəlilovun elmi əsərləri Moskva, Leninqrad, Kiyev, Tbilisi kimi elmi mərkəzlərdə, eləcə də Amerika

Görkəmli riyaziyyatçı-alim, akademik Zahid Xəlilovun vəfatından 47 il ötür

Birləşmiş Ştatlarında çap olunaraq ona şöhrət gətirmişdir. Zahid müəllimin nəinki Azərbaycan funksional analiz məktəbinin banisi, həm də SSRİ-də bu sahənin ideoloqlarından biri olmuşdur. Xüsusi qeyd etmək lazımdır ki, SSRİ-də ilk "Funksional analiz" dörsliyini 1949-cu ildə o yazmışdır. Zahid Xəlilov ilk Azərbaycanlı alimdir ki, ömrünün sonuna qədər Ümumittifaq məqyaslı "Funksional analiz" jurnalının redaksiya heyətinin üzvü olmuşdur.

Z.Xəlilov 1950-ci ildə Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunun direktoru təyin edilmiş, 1955-ci ildə Azərbaycan Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü seçilmişdir. Akademik Z.Xəlilov 1957-1959-cu illərdə Akademianın vitse-prezidenti, 1962-1967-ci illərdə isə prezidenti olmuşdur. 1967-ci ildən ömrünün sonuna qədər isə özünün yaratdığı Riyaziyyat və Mexanika İnstitutuna rəhbərlik etmişdir.

Görkəmli Azərbaycan riyaziyyatçısı, Əməkdar elm xadimi,

akademik Z.Xəlilov SSRİ Ali Sovetinə və Millətlər Sovetinə deputat seçilmiş, "Qızılı Əmək Bayrağı", "Şərəf Nişanı" ordenləri ilə təltif olunmuş, bir çox başqa mükafatlara layiq görülmüşdür. 1974-cü il fevralın 4-də 63 yaşında vəfat etmiş, Fəxri xiyabanda dəfn edilmişdir.

Əsas tədqiqatları funksional analiz, onun İnteqral və diferensial tənliklərə tətbiqi, bütöv mühit mexanikası, avtomatik idarəetmə sisteminin riyazi nəzəriyyəsi, tətbiqi riyaziyyat və riyaziyyatın başqa sehərlərinə aiddir. Sovet dövrü Azərbaycanın ilk riyaziyyatçılarından biri olan alim Azərbaycanda funksional analiz məktəbinin əsasını qoymuşdur. Poliharmonik tənliklər sistemi üçün ümumi sərhəd məsələsini həll etmiş, dəyişənlərinə ayrılmayan qarışq məsələlərin həlli üçün Furye üsulunun analogunu, qarışq tipli model tənlikləri üçün şəbəkə üsulunu vermişdir. O, mücərrəd sinqlular operatorlar nəzəriyyəsini yaratmış, yeraltı hidromexanikanın neft və qaz ya-taqlarının işlənməsində tətbiq olunan bir çox məsələnin həllini vermiş, Banax fəzasında öz-özünə qoşma olmayan operatorun spektrini tədqiq etmişdir.

Yüksəkxitəslə kadrların hazırlanmasında böyük xidməti olan alim Azərbaycan funksional analiz məktəbinin banisi olmaqla yanaşı, həm də SSRİ-də ilk "Funksional analiz" dörsliyinin müəllifi dir. O, Azərbaycan Riyaziyyatçılar Cəmiyyətinin prezidenti seçilmişdir.

BİZİM NADİR MÜƏLLİM...

Onu tələbə vaxtimızdan tənirinq. 1990-ci illər idi. Gərgin dövrlər yaşayırıq. Kecid dövrünün gətirdiyi əksikliklərin, maddi-mənəvi natarazlıqların sonunda tarazlığını itirməyən tək-tək sayıla biləcək insanlardan biridir Nadir müəllim.

Dəyərli müəllim, səmimi insan, böyük alim, təcrübəli pedaqoq Nadir İsmayılovun 65 illik yubileyinə...

esil və esl ziyanlı tanıyırsan. Biziñ eñiz Nadir müəllim kimi...

Nadir müəllimin həyatından, yaradıcılığından, elmi fəaliyyətindən, əsərlərindən uzunuzadı yazmaq olar. Sadəcə bir fakt mənə yeterli göldü. O, sadəcən, bacarığından və dürüstlüyündən başqa, güvənməyə hec nəyi olmayan cəlimsiz bir gəncən qosqoca Nadir müəllim yaradıb.

Və budur... Böyük bir zaman keçib, zaman aşımına ugramayan böyük pedaqoqun - onun tələbəsi olmaq şərfini yasayan və bunu fəxarətlə daşıyan yüzlərlə tələbəsinin onun haqqında bir ifadə forması var: bizim Nadir müəllim.

Belə bir ehtiram ifadəsi

sövq-təbii insan fitrindən irəli gələn alılıyə, səmimiliyə, dürüstüyü, müdrikliyə olan rəğbətinə təcəllisidir.

Nadir müəllimin dəyərli elmi məsləhətləri, həyat təcrübəsinin əzx etdiyi müdrik fikirləri ilə həyatını nurlandıran yüzlərlə insan tanıyıram. Əgər həqiqətən də ən çətin situasiyalarda - istər elmi kontekstdə, istər təcrübə həyatda bir çətinliyin, bir sualın olduğu zaman bunu kimə isə ünvanlaya bilirsənsə və səni qane edən dolğun bir cavab alırsansa, demək ki, sən

Sizə çox şeylər görə borcluyuq, sizi tanıdığımız üçün şanslıyiq. Tələbəniz olaraq böyük minnətdarlıq hissi ilə daim Uca Allaha dua edirəm.... Özünüzü qoruyun... Qoruyun ki, daha cox insanlar sizin ziyanınızdan faydalansınlar...

Hörmətlə: Tələbəniz Vəzüfə Xudiyeva

Akademik Məcid Rəsulovun anim günüdür

10 fevral akademik, özünün elmi istiqamətini yaratmış, riyazi fizika tənlikləri üzrə görkəmli mütəxəssis, 1960-1993-cü illərdə BDU-da Riyazi fizika tənlikləri kafedrasının müdürü olmuş, diferensial tənliklər və funksional analiz kimi sahələrdə çalışmış riyaziyyatçı-alim Məcid Lətif oğlu Rəsulovun anim günüdür

Xətti diferensial operatorların spektral nəzəriyyəsi sahəsindəki işləri aiddir. Funksional analizə aid olan üçüncü istiqamət üzrə işlərində Banax fəzasında təyin olunan xətti funksionalların normalşəşməsi saxlamaqla davaminın yeganəlik şərtləri isbat edilmişdir. Dördüncü istiqamət üzrə işlərində funksional analizi diferensial operatorlar nəzəriyyəsinə tətbiq etməklə adı xətti diferensial operatorun normallıq şərtini almışdır.

Məcid Rəsulov tərəfindən yazılmış və Moskvada "Nauka" nəşriyatında xüsusi tərəfəyə təsdiq edilmiş (1964) "Kontur integrallı üsulu" adlı fundamental monoqrafiyasinda 1950-1962-ci illər arası çıxıqlar və kon-

tur integrallı üsullarının işlənilə həzirlanması zamanı alınan nəticələr öz əksini tapmışdır. Monoqrafiyanın redaktoru professor A.İ.Ivanov öz rəyində yazır: "Məcid Lətif oğlu Rəsulovun monoqrafiyası riyazi ədəbiyyatda müstəsna bir hadisədir. Dünya mətbuatında buna bənzər bir kitab yoxdur. Azərbaycanın riyazi cəmiyyəti belə bir işin Azərbaycan Dövlət Universitetində yazılması ilə fəxr edə bilər".

Bu monoqrafiya işiq üzü görən kim, onun müəllifi tətbiqdə rast gəlinən bir sıra vacib riyazi fizika tənliklərinin həlli ilə bağlı işləyib hazırladığı üsullar haqqında mühəzirələr oxumaq üçün Moskvaya dəvət alır. O, 1964-cü ildə ümu-

mittifaq "Bilik" cəmiyyətinin mərkəzi lektoriyasında "Riyazi fizika tənliklərinin həllinə çıxıqlar üsulu" mövzusunda mühəzirə oxuyur. 1965-ci ilin yanvarında isə "Çıxıqlar üsulu və kontur integrallı üsulu" adlı yeddi silsilə mühəzirə ilə çıxış edir.

1967-ci ildə "Kontur integrallı üsulu" monoqrafiyası İngiltərə Kral Riyaziyyat Cəmiyyətinin sifarişi ilə ingilis dilinə tərcümə olunub və Hollandiyada, Amerika Birleşmiş Ştatlarında, Kanadada çap edilib. Qeyd edək ki, bununla da o, xaricdə monoqrafiyası çap olunan ilk azərbaycanlı riyaziyyatçı olur.

M.Rəsulovun ikitərtibli para-

bolik sistemlər üçün məsələlərin həllinə kontur integrallı üsulunun tətbiqinə həsr olunmuş "İkinci təribə parabolik sistemlər üçün məsələlərə kontur integrallı üsulunun tətbiqi" adlı monoqrafiyası 1975-ci ildə Moskvada, SSRİ EA-nın "Nauka" nəşriyatında çap edilmişdir. Bakıda, Azərbaycan SSR M.L.Rəsulovun 1989-cu ildə nəşr olunmuş "Çıxıqlar üsulunun diferensial tənliklər üçün məsələlərin həllinə tətbiqi" adlı üçüncü monoqrafiyası çıxıqlar üsulunun inkişafına həsr olunmuşdur. Akademik M.L.Rəsulovun rəhbərliyi altında 20-dən çox namizədlik və doktorluq dissertasiyaları yazılmış və müdafiə edilmişdir. O, bir çox ordu və medallarla tətbiq edilmiş və 1989-cu ildə Azərbaycan SSR Əməkdar Elm xadimi fəxri adına layiq görülmüşdür.

Akademik Məcid Rəsulov 1993-cü il fevralın 11-də 77 yaşında vəfat etmişdir.

Görkəmli alim, pedaqoq, əsl ziyanlı Məcid Rəsulovun əziz xatirəsi onu tanıyanların qəlbində daim yaşayacaqdır.

Fevralın 8-də Bakı Dövlət Universitetinin əməkdaş və tələbələri Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin Vətən müharibəsində şəhid olmuş məzunu Cavid Manafovun ailəsini ziyarət ediblər.

Əzoli torpaqlarımızın azad olunması uğrunda apardığımız 44 günlük Vətən müharibəsində Universitetimizin 17 məzun və tələbəsi şəhidlik zirvəsinə ucalmışdır. BDU kollektivi şəhid və qazi tələbə və məzunlarının xatirəsini daim əziz tutur, şəhid ailələri və qazilərlə vaxtaşırı görüşlər keçirir.

BDU-nun əməkdaşları Vətən müharibəsində rəşadət göstərərək şəhidlik zirvəsinə ucalan Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin 2020-ci il məzunu Cavid Manafovun doğum günü ərefəsində ailəsini ziyarət edib. Ziyarətdə Humanitar məsələlər və gənclər siyaseti şöbəsinin müdürü Ramin Səmədov, Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin dekan müavini İranə Məmmədli, Tələbə Gənclər Təşkilatı və Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitesinin

BDU kollektivi şəhid məzununun ailəsini ziyarət edib

sədrleri və üzvləri iştirak ediblər. Tələbələr şəhid Cavid Manafovun Vətən torpağı uğrunda qəhrəmancasına vuruşub igidlik və mərdlik nümunəsi göstərərək ən uca zirvə olan - şəhidlik zirvəsinə ucalmasından qürur duydularını bildiriblər. Təhsil aldığı müddətdə nümunəvi tələbə kimi seçilən Cavid Manafovun həm müəllim heyətinin, həm də tələbə yoldaşlarının qəlbində daim yaşayacağı, gələcək nəsil-lər üçün qəhrəmanlıq məktəbi olacaqı qeyd olunub.

Şəhid Cavid Manafovun anası Natəvan Manafova bütün şəhid anaları adından göstərilən diqqət və qayğıya görə dövlət rəhbərliyinə minnətdarlığını ifadə edib və məhz ölkə başçısının apardığı uğurlu siyasetin, ordu quruculuğunun və islahatların nəticəsində torpaqlarımızın düşmən tapdagından azad olduğunu bildirib. Bu sənədə Vətən torpağı uğrunda rəşadətlə döyüşərək şəhid olan əsgərin anası kimi fəxr etdiyini deyib.

BDU-nun ənənəvi dərslərə gələn tələbələri: hamınızı xoş gördük!

Xəbər verdiyimiz kimi, Bakı Dövlət Universitetinin (BDU) bakalavriat və magistratura pillələrində praktiki məşğələlər tələb olunan ixtisaslarda təhsil alan tələbələr müvafiq laboratoriya və xüsusi təchiz edilmiş auditoriyalarda və onların fiziki iştirakını tələb edən fənlər üzrə ənənəvi formada tədris prosesinə cəlb olunub. 2020/2021-ci tədris ilinin II semestrində BDU-da zəruri avadanlıqlarla təchiz olunmuş tədris laboratoriyalarında karantin rejiminin tələblərinə ciddi riayət olunmaqla tələbələr dərslərdə iştirak edirlər. Laboratoriya məşğələlərində iştirak edən tələbələrlə görüşüb təssüratlarını öyrəndik.

Bunu da başa düşürük. Hər şey təhlükəsizliyimiz üçündür. Bilirik ki, səbr etməliyik.

Kimya fakültəsinin II kurs tələbəsi Sevinc Həsənova: Əyani təhsil üçün çox darixmisdəq. Sevincimizin həddi-hüdudu yoxdur. Qismən də olsa, ənənəvi qaydada məşğələlərə gəlmək hər birimizi sevindirir. Pandemiyənən tezliklə bitməsini elə arzulayıraq ki... Tələbə yoldaşlarımızı, əziz müəllimlərimizi yenidən bir arada görmək, onlarla canlı ünsiyyətdə olmaq inanılmaz bir hissdir. Elə bil, Universitetə yenicə qəbul olmuşuq. Nəzəri dərslərimiz yenə onlayn formada davam edir. Distant dərslərə də həvəsle qoşuluruq. Tezliklə hamını, bütün tələbə yoldaşlarımı parta arxasında görmək üçün səbirşizlənirəm.

Biologiya fakültəsinin II kurs tələbəsi Elşən Əliyev: Biokimya fənni üzrə məşğələlərimizin laboratoriyyada keçirilməsi bərpa olundu. Laboratoriyyada praktik iş görmək, bir ildən sonra sevimli müəllimlərimizlə, qrup yoldaşlarımıza birge təcrübələr aparmaq çox sevindiricidir. Bütün qrup yoldaşlarımıza bir yerdə olsayıq, daha yaxşı oları. Amma hər məşğələdə beş-altı tələbə olur, sosial məsafləni saxlamaq üçün növbə ilə təcrübələr aparırıq. Laboratoriymızda bütün şərait yaradılsa da, hər yer dezinfeksiya edilsə də, yenə də otaqda az sayıda tələbənin olması, sosial məsaflənin gözənlənilməsi ciddi şəkildə tələb edilir.

Biologiya fakültəsinin II kurs tələbəsi Nərgiz Məmmədova: Bu bir ildə onlayn dərslərimiz yaxşı səviyyədə keçirildi. Hər kəs, müəllimlərimiz, dekanımız, dekan müavinləri, tyutorlarımı, bir sözlə - hamı əlindən gələni etdi. Eynilə əvvəlki kimi, nizam-intizamla dərslərdə iştirak etdik. Biz nəzəri bilikləri elə öyrənmişik ki, indi təcrubi məşğələlərdə demək olar ki, çətinlik çəkmirik. Laboratoriyyada bizim üçün müvafiq şərait yaradılıb. Hər bir ləvazimat, avadanlıq, qurğular hər şey lazımi səviyyədədir. Hiss edirik ki, müəllimlərimiz də bizim üçün darıx,

məşğələləri elə həvəslə keçirlər ki...

Kimya fakültəsinin II kurs tələbəsi Daşqın Abdullayev: Mən Universitetimizdə yaradılan şəraitdən danışmaq istəyirəm. Universitetin həyətinə giron-də artıq bütün təhlükəsizlik tədbirlərinin görüldüyü hiss edirəm. Xüsusi dezinfeksiyadıcı tuneldən keçirik, avtomatik hərarətölçən cihazlar temperaturu göstərir, maska taxmayıbsan-sa sənə xəbərdarlıq edir. Həyətdə, dəhlizlərdə maskanın düzgün taxılmasına, sosial məsaflənin gözlənilməsinə ciddi riayət olunur. Hər yerdə COVID-19-la bağlı posterlər, göstəricilər vurulub.

Poliklinikanın həkimləri müntəzəm olaraq bizimlə maraqlanır, özümüzü necə hiss etdiyimizi yoxlayırlar. Universitetimizin Psixoloji yardım sektorunun əməkdaşları da tez-tez əhval-rühiyyəmizlə maraqlanır, bizə dəstək olmağa çalışırlar. Hər şey yüksək səviyyədədir. Həqiqətən, universitetimizin mükəmməl bir ali məktəb olduğunu hiss edirəm. Yaradılan bu şəraitdə ən yüksək səviyyədə təhsil almaq, ixtisasımızı dərinlənərən öyrənmək isə bizim, sadəcə, borcumuzdur. Hər kəs, müəllimlərimiz də, tələbə yoldaşlarımız da sağ olsunlar. Hamınızı xoş gördük!

Filologiya fakültəsində görkəmli alim Əlövsət Abdullayevin xatirəsi anılıb

Fevralın 18-də Filologiya fakültəsində görkəmli dilçi alim, Əməkdar elm xadimi, Dövlət mükafatı laureati, professor Əlövsət Abdullayevin anadan olmasının 100 illik yubileyinə həsr olunmuş elmi seminar keçirilib. Seminarada Azərbaycan dilçiliyi kafedrasının professorları - Tofiq Hacıyev, Zemfira Şahbazova və Azərbaycan dili və ədəbiyyatının tədrisi metodikası kafedrasının dosenti Rəhilə Quliyevanın məruzələri dinlənilib.

"Microsoft Teams" platforması üzərində təşkil olunmuş tədbiri giriş sözü ilə açan Filologiya fakültəsinin elmi işlər üzrə dekan müavini dosent Mehraban Əli-zadə alimin Azərbaycan elmi və təhsili tarixində əvəz-siz xidmətləri olduğunu vurgulayıb.

Professor Tofiq Hacıyev görkəmli alimin Azərbaycan filologiyasına verdiyi dəyərli töhfələrdən, elmi yaradıcılığının əsas istiqamətlərindən, dil əlaqələri mövzusunda yazdığı əsərlərdən, bu zəngin elmi irsin aktuallığından danışıb. Professor Zemfira Şahbazova Ə. Abdullayevin yüksəkxitəslə kadrların - türkoloqların hazırlanmasındaki xidmətlərindən, türkoloji aləmdəki yüksək nüfuzundan, türk dillərinin aktual problemlərinə həsr olunan əsərlərindən söz açıb.

Dosent Rəhilə Quliyevanın məruzəsində Ə. Abdullayevin Azərbaycan dilinin qrammatik quruluşunun, xüsusi sintaksisinin tədqiqi və tədrisi istiqamətində görüdüyü işlər ətraflı şərh olunub.

Daha sonra Azərbaycan dilçiliyi kafedrasının dosentləri - İsmayıllı Məmmədov, Fikrət Şiriyev, Fikrət Əlizadə, Azərbaycan dili və ədəbiyyatının tədrisi metodikası kafedrasının dosenti Əhəd Cavadov Ə. Abdullayevin alim və müəllim kimi fəaliyyətindən, dilçilik elmi qarşısındaki müstəsna xidmətlərindən, xüsusi əzəmətli işlərindən, tələbələrinə və aspirantlarına göstərdiyi diqqət və qayğıdan söz açıb, görkəmli alimlə bağlı xatirələrini bölüşüb'lər.

Filologiya fakültəsinin dekanı dosent Elçin Məmmədov Ə. Abdullayevin elmi yaradıcılığının öyrənilməsinə xüsusi diqqətin göstərilməsinin və bu zəngin irsin gələcək təbliğinin vacibliyini vurgulayıb, çıxışlarında qeyd olunan bir çox məqamlara aydınlıq getirib.

Sonda alimin ailə üzvləri adından çıxış edən qızı - BDU-nun Azərbaycan dilçiliyi kafedrasının müdürü professor Sənubər Abdullayeva atasının şəxsi keyfiyyətlərindən, dilçilikdə elmi məktəb yaratmasından danışıb, onun fəaliyyətinə verilən yüksək dəyərə, deyilən xoş sözlərə görə fakültə rəhbərliyinə və tədbir iştirakçılarına təşəkkürünü bildirib.

Üçrəngli bayraqa sarılan gəndlik

Bəşər övladı təbiətin "şah əsəri" hesab edilir. Bu əsərin ən saqraq hissəsi isə gəncliyin payına düşür. Gənclik ilk növbədə dünənlə sabah arasında bir körpüdür. Körpünün möhkəmliyi isə daxilimizdəki vətənpərvərlik duyusundan, millimənəvi dəyərlərə bağlılıqdan, azərbaycanlıq ideologiyasına sonsuz sadıqlıkdən asılıdır.

Əbəs yerə deyildi ki, dahi rəhbər Heydər Əliyev 1969-1982-ci illərdə respublikaya rəhbərlik etdiyi ilk vaxtlar gənclər siyasetini, çətinliklə də olsa, başlatmış, onların milli ruhda yetişməsinə çalışmış, öz qayğısını əməli işlərilə fəaliyyətinin bütün dönmələrində davam etdirmişdir. Sovetlər dönməmində o zamankı rejimin sərt siyasetinə baxmayaraq, cəmiyyətin gələcəyini, parlaq sabahını gənclərdə görən Heydər Əliyev respublikada tədris ocaqları, hərbi məktəb açmış, yüzlərlə, minlərlə gəncin təhsil alması üçün əlindən gələni əsirgəməmişdir.

Gənclərin yüksək biliklər qazanmasında, milli ruhda, milli düşüncədə formallaşmasında müstəsna xidmətlər göstərmiş Ulu öndər Heydər Əliyev bu siyasetin həyatiliyini və yaşarlığının da özüünü hakimiyyətinin birinci ilindən qoymuşdur. "Milli azadlığa nail olmaq üçün milli oyanış, milli dirçəliş, milli ruhun canlanması lazımdır" - deyən Heydər Əliyev gənclər siyasetini ikinci hakimiyyət illərində də böyük şövqlə davam etdirmişdir.

Müasir və müstəqil Azərbaycanın qurucusu Heydər Əliyevin 1993-cü ilin 22 sentyabrında ilk görüşünü məhz gənclərlə keçirdi. Həmin görüş zamanı gənclərə xitabən söylədiyi: "Azərbaycanın bugünkü gələcəyi bütövlükdə sağlam düşüncəli gənclərdir" - fikirləri gəncliyə həm rəhbər inamından irəli golirdi, həm də onlara dövlətçilik ənənələrini yaşatmağın çağırışı idi.

Sonrakı illərdə Gənclər və İdman Nazirliyinin yaradılması, Azərbaycan Gənclərinin Birinci

Formunun keçirilməsi və ən nəhayət 1997-ci il 2 fevral tarixi "Azərbaycan Gəncləri Günü" elan edilməsi Heydər Əliyevin gənclərə göstərdiyi diqqətin, qayığının bariz nümunəsi idi. Gənclər siyasetinin həyatiliyi və yaşarlığı da məhz dahi rəhbərin birinci hakimiyyəti dövründə başlamış və bugünkü gün qədər də cənab Prezidentimiz İlham Əliyevin yüksək idarəciliğin bacarığı ilə özünün yüksəlişini yaşamaqdır.

Belə ki, cənab Prezidentimiz İlham Əliyev 2005-ci il avqustun 30-da "Azərbaycan Gəncliyi Dövlət Proqramının (2005-2009-cu illər) təsdiq edilməsi haqqında" imzaladığı Sərəncam, habelə "2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi barədə Sərəncam və ayrıca olaraq 2007-ci ili "Gənclər ili" elan etməsi Azərbaycan gəncliyinə göstərilən böyük qayığının, diqqətin ən yüksək göstəricisi oldu. 2011-ci il 19 dekabr tarixində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Gənclər Fonduğun yaradılması da bu qəbildəndir. "Gənclər üçün Prezident Mükaflatı"nın təsis edilməsi isə cənab Prezidentin gənclərə göstərdiyi diqqətin ən parlaq nümunəsidir.

2019-cu il noyabrın 26-sı Bakı Konqres Mərkəzində Bakı Dövlət Universitetinin 100 illik yubileyi münasibətilə möhtəşəm

mərasim təşkil olundu. Həmin mərasimdə çıxış edən cənab Prezidentimiz İlham Əliyev üzünü çıxmınli Universitet gəncliyinə - tələbələrinə tutaraq: "Gənclər milli ruhda, vətənpərvərlik ruhunda, ənənəvi dəyərlər əsasında tərbiyə almırlılar. Bax belə gənclər ölkəmizi gələcəyə inamlı aparacaq. Hesab edirəm ki, bugünkü gənclərin mütləq əksəriyyəti bu meyarlara cavab verir - bilikli, savadlı, Vətənə bağlı, vətənpərvər və dünyaya açıq. Elə olmalıdır ki, Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi güclənsin" - fikirlərini söylədi.

Bu məqamda elə həmin ilin bu günü Azərbaycan Gəncləri Günü həsr olunmuş respublika toplantısında nitq söyləyən Prezident İlham Əliyevin: "Gənclərimiz torpaq uğrunda, Vətən uğrunda vuruşurlar. Şəhidlərimizin böyük əksəriyyəti gənclərimizdir. Gənclərimiz hərbi qələbələri şərtləndiriblər və Aprel döyüsləri şəhər tarixi qələbəmizdir" - sözlərini xatırlayaq. Həqiqətən də gənclərimiz 2020-ci ilin Vətən müharibəsində də ordumuzun şəxsi heyətinin əksəriyyətini təşkil etməklə bu müqəddəs müharibədə böyük pay sahibi oldular. Gənc ərenlərimiz düşmən tapdağından azad olunan hər qarış torpaqda üçrəngli qələbə bayrağımızı müqəddəs yurd yerlərimizə sancaraq: "Qarabağ Azərbaycandır!" - dedilər.

Azərbaycan gəncliyi hər zaman öz dövlətinə, rəhbərinə sonsuz tellərlə bağlıdır. 2021-ci il – Nizami Gəncəvi ilində dahi söz ustادının bugünkü səsləşən: "Çalış öz xalqının işinə yara, geysin əməlindən dünya zərxa-ra" - misralarını həm özüm, həm də bütün gənclər üçün xitab edərək misal çəkməyi özümə borc bildim.

Gəncliyimiz mübarək!

Əsgər İsmayılov,
Jurnalistika fakültəsinin
tələbəsi

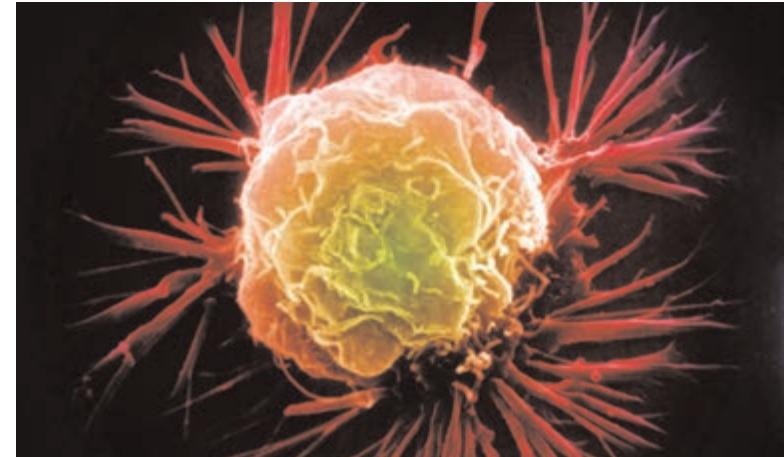
BDU tələbəsi təqaüdə layiq görüldü

Tətbiqi riyaziyyat və kibernetika fakültəsinin kompyuter elmləri ixtisası üzrə təhsil alan III kurs tələbəsi Aygün Məmmədova Lütfi Zadə İrsi və Süni İntellekt Assosiasiyyası ilə "AzEdu Academy"nin ortaq layihəsi olan Lütfi Zadə adına təqaüdə layiq görüllər.

İstedadlı tələbələrə dəstək olmaq və məşhur alim Lütfi Zadənin xatirəsini yaşatmaq məqsədilə təsis edilən təqaüd texniki və texnoloji ixtisaslar üzrə bakalavriat səviyyəsində təhsil alan, birinci Qarabağ və Vətən müharibəsində şəhid və ya qazi olan şəxslərin övladları, həmçinin sosial təminati aşağı olan tələbələr üçün nəzərdə tutulub. Aygün İlkin qızı Məmmədovanın atası birinci Qarabağ müharibəsi qazisidir.

Dünya Xərçəng Günüñə həsr olunmuş tədbir keçirilib

Biologiya və Kimya fakültələrinin Tələbə Gənclər Təşkilatlarının (TGT) birgə təşkilatçılığı ilə Dünya Xərçəng Günüñə həsr olunmuş onlayn tədbir keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Biologiya fakültəsinin dekanı vəzifəsini icra edən Səbinə Ömrərova dünya ictimaiyyətinin diqqətini xərçəng xəsteliyi ilə mübarizəyə cəlb etmək məqsədilə bütün dünyada 4 fevral tarixinin hər il Dünya Xərçəng Günü kimi qeyd edildiyini vurgulayıb.

Kimya fakültəsinin dekan müavini Taleh Qəhrəmanov Dünya Xərçəng Günüñə qeyd edilməsindən əsas məqsədin dünya ölkələrinin diqqətini bu ictimai sehiyyə probleminə cəlb etmək və xərçəng xəstelikləri ilə mübarizonin yalnız birlikdə aparıldığda effektiv olmasını bir daha dünya ictimaiyyətinə xatırlatmaq olduğuna diqqət çəkib.

Tədbirdə xərçəng xəsteliyinin profilaktikası, erkən diaqnostikası və müalicəsi, yaranma səbəbləri, xəsteliyin inkişaf dinamikası barədə məlumat verilib.

Sonda Biologiya fakültəsi TGT sədri Vüsal Məmmədrəhimov, sədr müavini Fatma Seyidzadə və Kimya fakültəsi TGT sədri Əli Qədirli, idarə heyəti üzvü Solmaz Məmmədli xərçəng xəsteliyi anlayışı barədə fikirlərini bölüşüb'lər.

"BDU könüllüləri" qaliblər sırasında

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin "Bir" tələbə-könüllü programının təşkilatçılığı ilə 2 fevral - Azərbaycan Gəncləri Günüñə münasibətilə tələbə-könüllülər üçün "Gəncliyin BİR həftəsi" layihəsi çərçivəsində kvest oyunu keçirilib.

"Code Tusi" intellektual kvest oyununda 150 tələbə-könüllünün üzv olduğu 15 komanda iştirak edib. Oyunun nəticələrinə görə, "Shakedowns" komandası birinci, Bakı Dövlət Universitetinin tələbələrindən ibarət "BDU könüllüləri" komandası isə ikinci yere layiq görüllər. **Qalibləri təbrik edirik!**

BDU alimi beynəlxalq konfransda məruzə edib

Mexanika-riyaziyyat fakültəsinin Riyazi analiz kafedrasının professoru Ziyatxan Əliyev fevralın 8-də beynəlxalq konfransda məruzə ilə çıxış edib. "Funksiyalar nəzəriyyəsinin müasir metodları və onlarla əlaqəli məsələlər" mövzusunda keçirilən konfrans Rusiya Federasiyasının Voronej Dövlət Universiteti, M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universiteti və Rusiya Elmlər Akademiyasının V.A. Steklov adına Riyaziyyat İnstitutunun birgə təşkilatçılığı ilə "Voronej qış məktəbi" layihəsi çərçivəsində baş tutub. Zoom platforması üzərindən təşkil olunan konfransda Rusiya, ABŞ, Fransa, Almaniya, Qazaxistan və digər ölkələrin tanınmış alim-tədqiqatçıları məruzə ediblər.

Z.Əliyev konfransda "Operatorların spektral nəzəriyyəsi və sərhəd məsələləri nəzəriyyəsi" bölməsində "Sərhəd şərtlərinə spektral parametr daxil olan dördüncü tərtib adı diferensial operatorların məxsusi funksiyaları üzrə ayrılışlarının müntəzəm yığılması" adlı təqdimatla çıxış edib. Məruzədə sərhəd şərtlərinə spektral parametr daxil olan məsələlərin tarixi, əldə olunan nəticələr və bu sahədə qarşıya çıxan çətinliklər haqqında geniş məlumat verilib. Əldə olunan nəticələr şərh edilərək konfrans iştirakçılарının sualları cavablandırılıb.

REKTORLARIMIZ...

Mehdi Əliyev

1960-ci ilin əvvəllərindən SSRİ ərazisində ictimai-siyasi mühitdə nisbatən yeni bir dövər başlandı. Bu proses cəmiyyətin ideologiyalaşdırılmasında özünü daha qabarıq bürüza verirdi. Cəmiyyətin mənəvi cəhətdən təkmilləşməsinə cəhd olsa da, bu, Stalin dövründə yetişmiş nəsil tərəfin-dən o qədər də yaxşı alınmadı. Çünkü 1930-1940-ci illərin terroru ən yaxşı insanı keyfiyyətləri məhv etmiş ictimai şüuru defor-masiyaya uğratmışdır. Ölək ərazi-sində qəbul edilən bütün qanun və qərarlarda qorxu, icraçılığın la-zımı səviyyəsinin saxlanması ideyası həmin qərarların leytmotivi idi. Marksist-leninçi təhsil sis-temi adlandırılaraq nəzəriyyənin şüurlara yeridilməsi öz işini görmüşdü. Təbii bu prosesdə ölkəmizdə fəaliyyətdə olan ali məktəblər böyük rol oynayırıdı. Məsələn, BDU-da 1966-1967-ci tədris ilində marksizm-leninizmin əsasları üzrə 14 nəzəri seminar və 3 məktəb fəaliyyət göstərirdi. Bu seminar və məktəblərdə 535 nə-for məşgül olurdu. Bunun üçün partiya komitəsi nezdində xüsusi qruplar fəaliyyət göstərərək, müntəzəm olaraq siyasi tərbiyə mövzusunda mühazırələr, səh-bətlər aparırdılar. Sənədlərdən belə aydın olur ki, bu prosesə Mərkəzi Komitə çox ciddi nəza-rət edib.

Odur ki, 1960-1970-ci illərin qovuşوغunda ölkənin ali məktəb-lərində kommunist tərbiyəsinə "kompleks münasibət" adlanan münasibət tətbiq olunmağa başla-mışdı. Yüksək ixtisaslı elmi-peda-qoji kadrları olan BDU 1960-ci illərin axırında və 1970-ci illərin əvvəllerində bütün tədris dövrü üçün işlənib hazırlanmış kompleks kommunist tərbiyəsi planı əsasında tələbələrlə tərbiyə işinin təşkilinə keçdi. Hökumət bununla da sübutsuz-dələlsiz iddia edirdi ki, başdan-ayağa itaətkarlıqla, özbaşimalıqla, mənəvi əx-laqsızlıqla zengin olan kommuni-nist tərbiyəsinə ehtiyacımız var və bu ehtiyacı aradan qaldırmış üçün simasızlaşdırılmış, quru rəs-miyyətçi halını almış sosial-iqtisadi mexanizm üçün etibarlı, işlek vintcik hazırlamaq lazım idi.

Bələ bir vaxtda 3 fevral 1965-ci ildə BDU-ya Mehdi Sadıq oğlu Əliyev rektor təyin edilir. BDU-ya rəhbərlik etdiyi illər (1965-1970-ci illər) ərzində onun üçün əsas meyar millətin maarif, mə-dəniyyət və elminin ulu təməli

0, yaddaşlara xeyirxahlığı ilə həkk edildi

"Bu gün Bakı Dövlət Universitetinin keçdiyi tarixi yola nəzər salarkən belə bir qənaətə gəlmək olur ki, Azərbaycanın bu gününü, onun dünya şöhrəti elmini, mədəniyyətini, alimlərini, iqtisadiyyatını, bütövlükdə müasir Azərbaycan cəmiyyətini bu elm məbədghəndən ayrılıqda təsəvvür etmək qeyri mümkündür".

üzərində qurulmuş elm məbədi-nin saflığını, varlığını qoruyub saxlamaq olub. Odur ki, bu gün onunla eyni zamanda universitetdə çalışan hər kəsden "qəbri nurla dolsun, Mehdi müəllimin öz idarəcilik sistemi var idı" sözləri ni eştidim. Kollektiv arasında əhval-ruhiyyənin sağlamlaşmasında ciddi dönüş yaratmış, yüksək intellekt səviyyəsi və xoş rəftarı ilə yaddaşlara həkk olmuş Mehdi müəllim deyilənə görə, təbiətən sadə, təvəzükər bir insan olub. O, BDU-nun yetirməsi olduğu üçün kollektivi yaxından tanıydı. Kimin baş işlətdiyini, kimin də "baş kəsdiyin" çox yaxşı bilirdi... Repressiya dövründə yüzlərə vətonpərvər, millətsever professor, müəllim, işçi və tələbəyə "xalq düşməni", "Türkçü-turançı" damgasının vurulmasında kimlərin əlinin olduğunu da unutmamışdı. Çünkü bu zaman həm Universitetin tələbəsi, həm də müəllimi olub.

Mehdi Sadıq oğlu Əliyev 1907-ci ildə Gəncədə ziyalı ailəsində anadan olub. İlk mədrəsə təhsili alan Mehdi sonra Gəncə gimnaziyasında oxuyub. 17 yaşındada gimnaziyani bitirən Mehdi Əliyev Gəncədə pedaqoji fəaliyyətə başlayıb. Amma gənc müəllim öyrətməklə yanaşı, özü də elmin çetin sirlərini öyrənmək arzusunda idi. Odur ki, 1925-ci ildə Bakıya gəlir və BDU-nun Fizika-riyaziyyat fakültəsinə daxil olur. 1930-cu ildə təhsilini başa vuran gənci Azerbaycan Dövlət Pedagoji İnstututuna dekan təyin edirlər. 1933-cü ildə Mehdi müəllim dosent adına layiq görülür. O, 1935-ci ildə kimi burada işləyir və öz xahişi ilə yenidən BDU-ya qaydırır və 1944-cü ildə təhsil aldığı fakültəyə dekan seçilir. Gənc alim 1952-ci ildə BDU-ya prorektor təyin edilir. Həmin il onun təşəbbüsü ilə BDU-da Fizika-riyaziyyat fakültəsində Molekulyar fizika kafedrası yaradılır və o, 16 il kafedraya rəhbərlik edir. 1962-ci ildə ADPI-yə rektor təyin edilən Mehdi müəllim 1965-ci ilin əvvəllerinə kimi bu vəzifədə çalışır və elə həmin ilin 3 fevralından BDU-ya rəhbərlik etməli olur. Beləliklə, Mehdi müəllim 1970-ci ilin əvvəllerinə kimi BDU-nun rektoru vəzifəsini icra edir.

BDU-nun 50 illik yubileyi onun rektor olduğu dövərə təsadüf edir. Dövri mətbuatda çap olunan məqalələr bir daha sübut edir ki, yubiley ölkəmizdə təntənəli bir şəkildə qeyd edilib. SSRİ Ali Soveti Rayasat Heyəti Universitetin elm və təhsil sahəsindəki xidmətini "Qurmuş Əmək Bayrağı" ordeni ilə qiymətləndirib.

Yubiley ərəfəsində Universi-

tətin həyatında bir çox mühüm hadisələr baş verib. Məsələn, 1968-ci ilin sonlarında Şimali Vyetnamdan 110 tələbə və aspirant Universitetə gelib və onların gelişisi ilə xarici tələbələrin təhsili üzrə fakültə fəaliyyətə başlayıb. Əlbəttə, Universitetdə fəaliyyətə olan fakültələrin təhsil həyatında laboratoriylar çox ciddi rol oynayırlar. 1969-cu ildə 25 tədris və 11 elmi-tədqiqat laboratoriysi mövcud idi. 1968-ci il aprelin 1-dən yuxarı təşkilatların qərarına əsasən Fizika fakültəsində Yarımkeçiricilər fizikası elmi-tədqiqat laboratoriyası yaradıldı. Bir faktı da qeyd etmek yerinə düşərdi ki, müstəqil Fizika fakültəsinin yaranması və inkişafı Azərbaycanın görkəmli fiziklərindən olan Mehdi Əliyevlə yanaşı R.H. Həsənov, K.Ş. Köçərli, A.İ. Muxtarov və A.M. Rəsulovun adı ilə bağlıdır. M.Əliyevin Universitetin rəhbərlik etdiyi zaman bir çox uğurlara imza atıldı. 1966-ci ildə hesablaşma mərkəzinin ştatı xeyli artırdı. O, öz fəaliyyət dairesini genişləndirdi və üç istiqamətdə inkişaf etdirməyə başladı. Onun fəaliyyət istiqamətlərindən biri tədris-pedaqoji cəhəti əhatə edir, yeni programclar və operator həzırlanmasını nəzərdə tuturdu.

Mehdi müəllim həm də nüfuzlu alim idi. O, bəzi torpaq elementlərinin fiziki xassələrinin tədqiqinə aid böyük praktik əhəmiyyətə malik elmi-tədqiqat işləri ilə məşgul olub. Onlarla elmi məqaləsi respublikada və xaricdə çi-xan nüfuzlu elmi jurnalarda çap olunub. O, tələbələri üçün çox vacib olan dərs vəsaitlərini və dərslikləri rus dilindən Azərbaycan dilinə tərcümə edib. Deyilənə görə, Mehdi müəllimin özünəməxsus mühazırə demək üslubi olub. O, mühazırəyə başlamazdan əvvəl auditoriyada xoş əhval-ruhiyyə yaradır, bütün tələbələrin diqqətini özüne cəlb edir və sonra yazı lövhəsinin qarşısına keçərmis.

Ömrünü elmin inkişafına, xeyirxah əməllərə həsr edən Mehdi müəllim 1970-ci ildə dünyasını dəyişib. Bu gün onu yad edəndə ilk yada düşən yaxşı əməlliəri oldu. Mehdi müəllim haqqında yazarkən qədim yunan filosofu Demokritin "İnsan öz gözündə deyil, başqalarının gözündə yüksəlməlidir" kəlamını xatırladım. Ruhun şad olsun, başqalarının gözündə yüksəlməyi bacaran insan!

Qərənfil Dünyaminqizi,
Milli mətbuat tarixi kafedrasının dosenti

BDU-nun elan etdiyi "İlin gənc alimi" müsabiqənin qalibləri açıqlandı

Bakı Dövlət Universitetində 2 Fevral - Azərbaycan Gəncləri Günündə həsr olunmuş tədbirdə "İlin gənc alimi" müsabiqəsinin qalibləri elan olunub.

Müsabiqə Komissiyasının qərarına əsasən Fizika fakültəsinin Nanomateriallər əlinin kimyəvi fizikası kafedrasının müəllimi Həbibə Şirinova təbət və texnika elmləri

üzrə, Hüquq fakültəsinin Konstitusiya hüququ kafedrasının dosenti Aytəkin İbrahimova humanitar və ictimai elmlər üzrə ən yüksək nəticə göstərək müsabiqənin qalibi olublar. Müsabiqənin qalibləri diplom və hər biri 2 000 (iki min) manat pul mükafatı ilə, müsabiqədə ikinci nəticə göstərənlər - Kimya fakültəsinin Sənaye kimyası elmi-tədqiqat laboratoriyasının kiçik elmi işçisi Hacı Vahid Axundzadə və Filologiya fakültəsinin Türkoloji araşdırıcılar elmi-tədqiqat laboratoriyasının kiçik elmi işçisi Pərvin Eyvazov isə diplomla tölfif ediliblər.

Fizika fakültəsində vebinar keçirilib

Fizika fakültəsində Tələbə Gənclər Təşkilatının (TGT) təşkilatçılığı ilə "Emosiyalarımızı necə idarə edək?" adlı vebinar keçirilib. Vebinarın modəratoru, fakültə üzrə TGT sədrinin müavini Ləman Pənahova emosiyaların idarə edilməsinin əhəmiyyətindən danışır, tədbir haqqında qısa məlumat verib.

Vebinarın təlimçisi, gənc sahibkar, karyera psixoloqu Orxan Məmmədov iştirakçılara emosiyaların necə idarə edilməsi haqqında geniş məlumat verib, depressiya, narahatlıq və stresin davranış, başqa insanlarla münasibətlərə təsir göstərən amillər olduğundan bəhs edib. Bildirib ki, emosional zəkədən istifadə etməyin vacibliyini anlamaq, cəmiyyətdə qarşılıqlı münasibətlərin idarə edilməsi üçün uyğun mühit yaratmaq və vacib məsələlərin həllində uyğun yanaşma tərzi tətbiq etməklə emosiyaların idarə edilməsi mümkündür.

Tələbələrin mövzu ətrafında müzakirəsi ilə davam edən tədbirdə iştirakçıların sualları cavablandırılırlıb.

Kimya fakültəsində TGT idarə heyətinin iclası keçirilib

Kimya fakültəsində Tələbə Gənclər Təşkilatı idarə heyətinin onlaysın iclası keçirilib. İclasda Kimya fakültəsinin dekan müavini Taleh Qəhrəmanov TGT-nin tələbələrin tədris və təlim prosesindəki rolu və fəaliyyət istiqamətləri haqqında məlumat verib. Kimya fakültəsi Tələbə Gənclər Təşkilatının sədri Əli Qədirli 2020/2021-ci tədris ilində təşkilatın altı aylıq hesabatını təqdim edib və qarşında duran layihə və tədbirlər haqqında idarə heyətinin məlumatlandırılıb. İclasda Kimya fakültəsində Tələbə Gənclər Təşkilatı nəzdində yaranacaq yeni klubun - "Young chemists club" in ("Gənc kimyaçılar" klubu) təqdimati keçirilib.

Klubun yaradılmasında məqsəd BDU-da kimya mühəndisliyi və kimya müəllimliyi ixtisası üzrə təhsil alan tələbələrin intellektual səviyyəsini yüksəltmək və onlara təcrübə qazandırmağı nəzərdə tutan dünyada gedən proseslər çərçivəsində seminar, disput və konfranslar təşkil etməkdir. Eyni zamanda klubun fəaliyyəti çərçivəsində tələbələrin təşkil olunmuş beynəlxalq tədbirlərdə iştirakını təmin etmek, neft-kimya müəssisələrini ziyarət etib iş təcrübələrini öyrənmək, elmi və əyləncəli tədbirlər təşkil etmək, müxtəlif mükafatlı müsabiqələr həyata keçirmək, xarici universitetlər və şirkətlərlə əməkdaşlıq edərək tələbələrin inkişafına dəstək olmaqdır.

Əsgər dostlarını xilas edərkən şəhid olan Cavid

Cavid 2016-cı ildə yüksək balla Bakı Dövlət Universitetinin Sosial elmlər və psixologiya fakültəsində tələbəlik həyatına başlayıb. Məzun olduqdan sonra hərbi xidmətə yollanıb

Geridə qoyduğumuz Vətən mühərəbəsi Azərbaycanın Zəfər salnaməsi oldu. Əlbəttə, tarixə qızıl hərflərlə düşən və gələcəkdə haqqında çox danışılacaq bu günlərin ən böyük qəhrəmanları döyüşçülərimizdir. Biz televizor, kompüter arxasında cəbhədən yeni bir xəbər gözləyərkən onlar addimbaddım irəliliyirdilər. Şübhəsiz, ən böyük çətinlik isə itkilər idi. Rəsmi məlumatlara görə Zəngilanda, Cəbrayilda, Füzulidə, Şuşada... və ayrı-ayrı digər yerlərdə 2873 hərbi qulluqçumuz şəhid olub. Hər biriňin ruhu sad olsun!

Qəhrəmanlarımızı ictimaiyyətə tanıtmaqdə davam edirik. Bu dəfə növbəti şəhid Cavid Manafovun dayısı qızı Nigar İbrahimova ilə səhbətləşdik. O, hərbi qulluqçumuz barədə bunları söylədi:

Cavid 1999-cı ildə Bakıda anadan olub. 2005-ci ildə Heydər Əliyev adına liseyin birinci sinfina qəbul olunub. 2016-ci ildə həmin məktəbi bitirib və yüksək balla Bakı Dövlət Universitetinin Sosial

elmlər və psixologiya fakültəsində tələbəlik həyatına başlayıb. Məzun olduqdan sonra hərbi xidmətə yollanıb. Mühabibə başlayan gündən Füzuli uğrunda gedən döyüşlərde böyük şücaət göstərib. Həmçinin Cəbrayıl və Zəngilandaki hərbi əməliyyatlarda da iştirak edib. Cavid Qrad koordinatöru idi. Komandirləri ondan çox razı idilər”.

N. İbrahimovanın sözlərinə görə, o, özü şəhid olsa da, bir neçə döyüş yoldaşının həyatını xilas edib:

“Cavidlə sonuncu telefon danışığımız oktyabrın 30-da olub. Anasına demişdi ki, hər şey yaxşı olacaq, nigaran qalma. Dörd gün heç bir xəbər ala bilmədik. Noyabrın 3-də Müdafiə Nazirliyinin qaynar xətti ilə əlaqə saxlaşdıq. Yaralının hazırda neyrocərrahiyə klinikasında müalicə aldığı bildirdilər. Ayni yeddisinədək əccələ mübarizə aparsa da, bu dəfə məglub oldu.

Həkimlər onu həyatda saxlaya bilmədilər. Sonradan öyrəndik ki, sən demə, oktyabrın

31-də Zəngilan-Qubadlı istiqamətində əməliyyatlar davam edərən düşmən Qrad-21 maşını vurub.

Cavid komandirini və əsgər dostlarını xilas edərkən dalğanın tezyiqi onun özünü çox güclü zərbə ilə kənara atıb. Nəticədə ağır kəlləbeyin travması alıb.

Füzulidə ilkin tibbi yardım göstərilib. Sonra isə Bakıneyrocərrahiyə klinikasına götirilib və əməliyyat olunub. Nə deyək, vətən sağ olsun. Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev sağ olsun ki, digər şəhidlərimiz kimi onu da unutmadi. Müvafiq Səroncamla Cavid ölümündən sonra “Vətən uğrunda” medala ilə təltif olundu.

Bibim oğlunun həyatını xilas etdiyi komandir də əsgər haqqında yüksək fikirdərdir. O, bizimlə telefon danışığında Caviddən həmişə razi qaldığını və şəhidimizi “mənim kompüterim” adlandırdığını deyib”.

“Bakı Universiteti”

BDU-da “Gənc İntellektuallar Məktəbi” layihəsi

Universitetin Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin təşkilatçılığı ilə "Gənc İntellektuallar Məktəbi" layihəsinin ilk təlimi keçirilib

Təlimçilər BDU THİK-in sədri Hacıbaba Mustafayev və BDU üzrə Sabah Mərkəzi rəhbərinin müavini Gündüz Camalzadə olub.

Fevralın 1-de keçirilən ilk təlim Universitetin birinci kurs tələbələri üçün təşkil olunub. Təlimdə 2 Fevral - Azərbaycan Gəncləri Günü, dövlətimizin gənclərə göstərdiyi diqqət və qayğı, eyni zamanda tələbə-gənclər üçün BDU-da yaradılan imkanlardan bəhs edilib. Hazırda tələbə-gənclərin yüksək vətəndaşlıq

mövqeyi, ölkənin ictimai-siyasi həyatında feallıq və yüksək vətənpərvərlik nümayiş etdirdiyi qeyd olunub, tələbələrin inkişafı barəsində və asude vaxtlarının səmərəli təşkili haqqında tövsiyələr verilib.

Təlimlərin keçirilməsində əsas məqsəd tələbələrə özünü inkişaf etdirməyin yollarını izah etmək, onların yeni bilik və bacarıqlar əldə etməklə dövlətimiz və cəmiyyətimiz üçün peşəkar kadr kimi yetişməsinə töhfə verməkdir.

Ey türk oğulları, vətənin bir ovuc torpağını dönyanın var-dövlətinə, dilimizin bir sözünü ləl cavahirata dəyişməyin.

Şah İsmayılov Xətai

1952-ci il Bangladeşin Benqal şəhərində öz ana dilinin rəsmi dil olmasına uğrunda mübarizə aparan 4 tələbənin öldürülüyü 21 fevral 1999-cu ilin noyabrından Bangladeş səfirinin təşəbbüsü, YUNESKO-nun qərarı ilə dünyada Beynəlxalq Ana Dili Günü kimi qeyd olunur.

İnsani digər canlılardan fərqləndirən sözü, dili ona əmanət edən tanrı sözün qüdrotini dərk edib dəyərləndirənlər onun vasitəsilə əbədiyyaşılıqla mükafatlandırır. Xalqın varlığını sübut edən, onu yaşadan, maddi və mənəvi irsini qoruyan, inkişaf etdirən, ünsiyyəti təmin edən ən mühüm vasitə olan ana dili mənəvi aləmimizi zənginləşdirən, keçmişimizi bu günə, bu günü gələcəyə çatdırın, dünyagörüşümüzü artırın müqəddəs dəyərdir:

Vətənimin tarixini yaşıdan, Nə yaxşı həyatda mənim varımsan. Səninlə fikrimi bəyan eylədim, Dünənim, bu günüm, xoş sabahımsan.

1995-ci ildə qəbul edilən Konstitusiya ilə dövlət dilimizin adının bərpasından sonra dilimizin qorunması, inkişafı istiqamətində dövlət səviyyəsində əhəmiyyətli qərarlar qəbul edilmişdir.

“Millətin milliliyini qoruyub saxlayan onun dilidir”- deyərək onu yüksək qiymətləndirən, doğma dildə danışmağı fəxr bilən, hər bir Azərbaycan gəncinin çox dil bilməsini, lakin ilk növbədə öz ana dilini mükəmməl bilməsini arzu edən ümummilli lider Heydər Əliyevin 2001-ci il 18 iyulda “Dövlət dilinin tətbiqi” haqqında fərmani təhsilin, mətbuatın, rəsmi yazışmaların və çıxışlarının Azərbaycan dilində olmasına dair verilmiş, dilimiz minilik tariximizin bütün inceliklərini ifadə edən, təqib və təzyiqlərə müqavimət göstərən, zəngin yazılı və şifahi ədəbiyyatı olan dil kimi dəyərləndirilmişdir.

2001-ci il 9 avqust tarixli Azərbaycan əlifbası və dili gününün təsis edilməsi haqqında fərmana əsasən hər il 1 avqust respublikamızda Azərbaycan Əlifbaşı və Azərbaycan Dili Günü kimi qeyd edilir. 2002-ci il sentyabrın 30-da “Azərbaycan Respublikasında dövlət dili haqqında” Qanunun qəbul edilməsi, Prezident İlham Əliyevin “Azərbaycan dilində latin qrafikası ilə kütlevi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında” 2004-cü il 12 yanvar tarixli Sərəncamı, “Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının nəşri haqqında”, “Azərbaycan dilinin qloballaşma şəraitində zamanın tələblərinə uyğun istifadəsinə və ölkədə dilçiliyin inkişafına dair Dövlət Proqra-

**21 fevral
Beynəlxalq Ana
Dili Günüdür**

mi”nın təsdiq edilməsi haqqında”, “Azərbaycan Respublikasının Dövlət Dil Komissiyasının yeni tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında”, “Azərbaycan dilinin elektron məkanda daha geniş istifadəsinin təmin edilməsi ilə bağlı bir sıra tedbirlər haqqında” səroncamları, “Azərbaycan dilinin saflığının qorunması və dövlət dilindən istifadənin daha da təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında” fərmani və bu istiqamətdə görülən digər işlər dilimizə diqqət və qayğının təzahürüdür. **Prezident İlham Əliyev ana dilini yüksək qiymətləndirib xalqın inkişafında böyük rol olsunu vurğulayır: “Xalqımızı xalq kimi, millət kimi qoruyub saxlayan bizim ənənələrimiz olub, tariximiz olub, ədəbiyyatımız, ana dilimiz və mədəniyyətimiz olub”.**

Dil mədəniyyət, mədəniyyət yüksəlişdir. Dilimiz varlığını qorumaq üçün mübarizə aparmış, inkişaf edərək söz sənətinin, qüdrəti sənətkarların, mütərəqqi mədəniyyətin, çoxsəhəli dünyəvi elmin dili səviyyəsinə yüksəlmışdır. Xalqımız əsrlər boyu mənəviyyatımızın, ədəbiyyatımızın, adət-ənənələrinin ifadə vasitəsi olan doğma dilimizi qoruyub bizə əmanət edib. Onun saflığını qorunmalı, bizə etibar edilən əmanəti gələcək nəsillərə çatdırılmalıdır. Bu, ilk növbədə tədris müəssisələrində realaşdırılmalıdır. Dilimizə, milli-mənəvi dəyərlərimizə hörmətlə yanaşan, sevərək təbliğ edən, bu istiqamətdə silsilə işlər görən bir əsrdən çox yaşı olan universitetimiz bu gün də ənənəsinə sadıq olub mübarizə meydandasının ön sıralarındadır. Yalnız Filologiya və Jurnalistika fakültələrində deyil, digər fakültələrdə de ana dilinin dərindən öyrədilib uğurlu şəkildə istifadəsinin intensivləşdirilməsi istiqamətindəki işlər təqdirəlayıqdır. BDU-da təhsil alan əcnəbi tələbələrin dilimizə diqqət və maraqlı, onu öyrənmək həvəsi bizi qürurlandırır.

Universitetimiz müxtəlif dillərin öyrənilməsinə böyük əhəmiyyət verəməklə yanaşı, dilimizin saflığının qorunması, dövlətçilik ənənələrinə də diqqət edir. “Bakı Universiteti” də bu mövzuya həssaslaşılıq yanaşır, müəllimlərimizin bizə öyrətdiyi tanrı qüdrətinin ərməğanı, Dədə Qorqud əmanəti, Füzuli zirvəli, Vaqif vüqarlı, sevərək öyrədilən, zənginliyindən bəhrələnib həvəslə sevdirilən dilimizin uğurlu tətbiqinə dair məsələlərin işıqlandırılmasına daim diqqət göstərir.

**İlahə Dadaşova,
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru**

Buraxılışa məsul:

Afaq
Sadıqova

Redaksiya heyəti

Əliş Ağamirzəyev
Vüqar Əliyev
Cahangir Məmmədli
Həmid Vəliyev
Allahverdi Məmmədli
Nəsir Əhmədli

Dizayn - tərtibat:

Aynur
Qurbanqızı

Bakı Dövlət Universitetinin
mətbəəsində çap olunmuşdur.

Çapa imzalanıb:

26.02.2021

Tiraj: 1000 nüsxə

Redaksiyanın
mövqeyi ilə
müəlliflərin
mövqeyi üst-üstə
düşməyə bilər.

Dərc olunan
məqalələrin metnине
göre redaksiya
məsuliyyət daşıdır.